

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-22 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 04-61/891-213
Karar Tarihi : 21.9.2004

10 A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: Gökşin KEKEVİ, Müge ÖZERCAN

20 C. BAŞVURUDA BULUNAN

: - Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ali Rıza UCA, Av. Burcu SELİMOĞLU
Hanımeli Sok. No:13/16 Sıhhiye-Ankara

D. TARAFLAR : - Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş. ile bayileri

E. DOSYA KONUSU: Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş. ile bayileri arasında imzalanan “bayilik sözleşmesi”, “bayi satış esasları”, “münhasır bayilik sözleşmesi (ECA)” ve “münhasır bayilik sözleşmesi (Serel)”ne menfi tespit/muafiyet verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 27.2.2004 tarih, 999 sayı ve 16.6.2004 tarih, 3222 sayı ile intikal eden başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 5 ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 11.8.2004 tarih ve 2004-1-22/MM-04-HGK sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu, 13.8.2004 tarih ve REK.0.05.00.00/159 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-61 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş.'nin “bayilik sözleşmesi”ndeki, “Bayi, Elmor tarafından zaman zaman çıkarılacak ve sözleşme konusu mamüllerle ilgili satış esaslarına dair sirkülerlere uymayı, aksine davranışta bulunmamayı; uzun yıllardan beri müşterek menfaat için gösterilen gayretlerin devamı olarak kabul eder...” şeklindeki ifadenin, 24.2.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı *Seramik* kararında yer verilen uygulamaya ilişkin tespitler de göz önünde bulundurularak, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engelleme olasılığının bulunduğu; bu nedenle, ilgili maddenin, 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” ile “Dikey

50 Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne Yönelik Kılavuz”da yapılan açıklamalar çerçevesinde detaylandırılması gerektiği,

- “Belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü” getiren, “münhasır bayilik sözleşmesi (ECA)” ile “münhasır bayilik sözleşmesi (Serel)”in, 4. maddelerinde, 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesine uygunluğu sağlayacak değişiklikler yapılması halinde ilgili Tebliğ’den yararlanılabileceği,

- Aksi takdirde, 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde belirtilen şartlar bulunmadığından bireysel muafiyet verilemeyeceği

60

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

70 Raportörlerin talebi üzerine gönderilen 30.7.2004 tarihli yazıda şu ifadeler yer almaktadır:

“Bildirim formunun 3.1. maddesindeki ürün pazarımız ‘bayi satış esasları’nın 1.1. maddesinde belirtilen ürünlerdir.”

“Bayi satış esasları”nın 1.1. maddesinde ise şu düzenleme yer almaktadır:

80 *“Bayiler, Elmor’un pazarladığı ECA, AR-YAK Armatürler, Su Sayacı, Seramik Sağlık Gereçleri ve aksesuarları, Banyo Dolapları, Akrilik Küvet ve Duş Tekneleri, Yer ve Duvar Karoları ve ürün gamına ilave edeceği ürünlerin siparişlerini Elmor’un belirlemiş olduğu palet, koli, kutu veya adetlere uygun olarak verirler.”*

Ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği için bu ilgili ürün pazar tanımı kabul edilebilir niteliktedir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

90 Ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği için 16.6.2004 tarihli bildirim formunda yapılan *“Türkiye sınırları”* şeklindeki ilgili coğrafi pazar tanımı kabul edilebilir niteliktedir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş.’nin “bayilik sözleşmesi”nin “uyulması gerekli hususlar” başlıklı 3. maddesinde, *“Bayi, Elmor tarafından zaman zaman çıkarılacak ve sözleşme konusu mamüllerle ilgili satış esaslarına dair sirkülerlere uymayı, aksine davranışta bulunmamayı; uzun yıllardan beri müşterek menfaat için gösterilen gayretlerin devamı olarak kabul eder...”* ifadesi yer almaktadır. Münhasır bayilik sözleşmelerinin 2. maddesi uyarınca,

100 bu sözleşmelerin de ayrılmaz bir parçası olan ilgili ifadenin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engelleme olasılığı bulunmaktadır. Bu nedenle, ilgili maddenin, 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”nin “Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar” başlıklı 4. maddesi ile bu maddeye ilişkin olarak, “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’ne Yönelik Kılavuz”da yapılan açıklamalar çerçevesinde detaylandırılması (örneğin satış fiyatına ilişkin sirkülerlerin tavsiye niteliğinde olduğunun belirtilmesi) gerekmektedir.

110 Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş.’nin münhasır bayilik sözleşmelerinin her ikisinde de, alıcılara rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmiştir. İki sözleşmenin de, “süre, sona erme ve fesih” başlıklı 4. maddesinde, “İşbu sözleşme 31/12/2003 tarihinde başlayıp 31/12/2005 tarihinde sona erer. Sürenin bitiminden en az 30 gün öncesinden, taraflardan biri işbu sözleşmenin yenilenmeyeceği yönünde yazılı bir ihbarda bulunmadığı takdirde, mevcut sözleşme; her defasında 1’er (birer) yıllık sürelerle aynı şartlarla uzatılmış sayılacaktır...” düzenlemesi yapılmıştır. 2002/2 sayılı Tebliğ’in “Rekabet Etmeme Yükümlülüğü” başlıklı 5. maddesi ile bu maddeye ilişkin olarak, “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’ne Yönelik Kılavuz”da yapılan açıklamalar çerçevesinde, “belirsiz süreli rekabet etmeme

120 yükümlülüğü” sayılan bu duruma da, 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyet uygulanamaz. Bu çerçevede anılan değişikliklerin yapılması halinde söz konusu sözleşmelerin ilgili Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği kanaatine varılmıştır.

Ayrıca tarafların başvurularında anılan sözleşmeye muafiyet tanınmasını gerektirecek nedenleri açıklamadıkları, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde belirtilen şartların varlığının tespit edilemediği anlaşılmış olup; bu çerçevede alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesine de bireysel muafiyet tanınamayacağı kanaatine ulaşılmıştır¹.

130

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. 4054 sayılı Kanun’un 5. ve 8. maddelerinde belirtilen şartlar bulunmadığından, başvuruya konu sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceğine ve bireysel muafiyet tanınamayacağına,

140 2. Elmor Tesisat Malzemesi Ticaret A.Ş.’nin “bayilik sözleşmesi”ndeki “Bayi, Elmor tarafından zaman zaman çıkarılacak ve sözleşme konusu mamüllerle ilgili satış esaslarına dair sirkürlere uymayı, aksine davranışta bulunmamayı; uzun yıllardan beri müşterek menfaat için gösterilen gayretlerin devamı olarak kabul eder...” şeklindeki ifadenin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engelleme olasılığının bulunduğu; bu nedenle, ilgili maddenin, 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” ile “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’ne

¹ 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı İGTOD ve 5.10.2001 tarih ve 01-47/483-120 sayılı Volkswagen kararları da bu duruma örnek teşkil etmektedir.

Yönelik Kılavuz”da yapılan açıklamalar çerçevesinde detaylandırılması gerektiğine,

150 3. “Münhasır bayilik sözleşmesi (ECA)” ile “münhasır bayilik sözleşmesi (Serel)”nin “belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü” getiren 4. maddelerinde 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesine uygunluğu sağlayacak değişikliklerin yapılması halinde bu sözleşmelerin ilgili Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanacağına,

160 4. Sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabilmesini mümkün kılacak değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu’na bildirilmesine; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun’un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına tarafıara bildirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan

İkinci Başkan

Mustafa PARLAK

Tuncay SONGÖR

A. Ersan GÖKMEN

R. Müfit SONBAY

(izinli)
Murat GENCER

Prof.Dr. Zühtü AYTAÇ

(raporlu)
Rıfki ÜNAL

Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI

M.Sıraç ASLAN

Süreyya ÇAKIN